

PI-4. Класифікація бюджету

Опис

Даний показник оцінює ступінь, в якому державний бюджет і класифікація, що використовується для обліку, відповідають міжнародним стандартам. Він включає один параметр.

Параметр та розрахунок балів

Оцінка	Мінімальні вимоги
4.1.	Класифікація бюджету
A	Підготовка бюджету, його виконання та звітність здійснюються з використанням кожного з рівнів адміністративної, ^кономічної та функціональної класифікацій, передбачених стандартами СДФ/ КФОГУ, або класифікацій, що забезпечують підготовку узгодженої документації, порівнянної з цими стандартами. Програмна класифікація може бути заміною для другого рівня функціональної класифікації, якщо вона застосовується з таким рівнем деталізації, який, як мінімум, відповідає другому рівню функціональної класифікації.
У	Підготовка бюджету, його виконання та звітність здійснюються з використанням адміністративної, ^кономічної (як мінімум рівень "груп" стандарту СДФ - 3 знаки) та функціональної класифікації / функціональної класифікації другого рівня, передбачених стандартами СДФ/КФОГУ, або класифікацій, що забезпечують підготовку узгодженої документації, можна порівняти з цими стандартами.
C	Підготовка бюджету, його виконання та звітність здійснюються з використанням адміністративної та ^кономічної класифікації, передбаченої в стандартах СДФ/КФОГУ (щонайменше другий рівень стандарту СДФ - 2 знаки) або класифікацій, що забезпечують підготовку узгодженої документації, порівнянної з цими стандартами.
й	^ефективність менше необхідної для балу 'C'.
Охоплення	
VCR.	
Період для оцінки	
Останній завершений фінансовий рік.	
Посібник з оцінки	
Надійна система класифікації дозволяє відстежувати операції на всіх етапах підготовки бюджету, його виконання та звітності в розрізі адміністративних одиниць, економічних категорій, функцій/підфункцій або програм. Бюджет повинен бути представлений у такому форматі, який відображає найбільш важливі класифікації. Класифікація повинна бути частиною плану рахунків уряду (класифікація бухгалтерського обліку), щоб забезпечити облік кожної операції всіма класифікаціями, що використовуються. Бюджетна класифікація та класифікація бухгалтерського обліку повинні бути надійними та застосовуватися послідовно, забезпечуючи користувачам впевненість у тому, що інформація, відображена за однією з класифікацій, відображається і у звітах, підготовлених за іншою класифікацією.	
Класифікація СДФ є міжнародно-визнаною системою ^кономічної та функціональної класифікації операцій, у якій доходи та витрати розбиваються на чотирьох і трьох рівнях класифікації, відповідно. Незважаючи на те, що міжнародних стандартів програмної класифікації не існує, даний вид класифікації може стати важливим інструментом складання, управління бюджетом та підготовки звітності. Метод застосування такої класифікації повинен пояснюватися у звіті, якщо на підставі такої класифікації надається найвища оцінка. Якщо класифікація СГФ не застосовується, важливо, щоб застосована класифікація мала зіставні характеристики щодо ясності, послідовності, надійності і широти охоплення, властиві СГФ. Фахівці, які проводять оцінку, повинні зробити висновок про властивості використовуваної класифікації. Перевагу слід надавати використанню останньої версії класифікації СГФ; при використанні більш ранньої версії фахівцям необхідно зробити висновок про прийнятність цієї класифікації. Фахівці, які проводять оцінку, повинні обґрунтувати свою думку в описі цього показника у звіті.	
Цей показник оцінює весь щорічний державний бюджет, включаючи поточні та капітальні статті, незалежно від ступеня інтеграції бюджету або від наявності для його окремих складових власних процедур підготовки та обліку. В останньому випадку вимоги оцінки, що присвоюється, повинні виконуватися для кожного з процесів.	
У країнах, багатих на природні ресурси, система класифікації державних доходів повинна бачити такі джерела доходів, що можуть бути податки, рентні платежі, премії, дивіденди, частка держави від прибили із зазначенням основних сектора(ів), з яких отримані такі доходи). У тексті оцінки має бути зазначено, чи існує така класифікація і чи пов'язана вона з класифікацією бюджету та планом рахунків.	

PI-5. Бюджетна документація

Опис

Цей показник оцінює повноту інформації, представленої в річній бюджетній документації, в порівнянні з зазначеним списком основних і додаткових елементів. У цьому показнику є один параметр:

Параметр та розрахунок балів

Оцінка

Мінімальні вимоги

5.1. Бюджетна документація

A

У

C

У

Бюджетна документація містить 10 елементів, включаючи всі базові елементи (1-4). Бюджетна документація містить 7 елементів, включаючи 3 базові елементи (1-4). Бюджетна документація містить як мінімум 3 базові елементи (1-4). Ефективність менше необхідної для балу 'C'.

Охоплення

ВСР.

Період для оцінки

Останній бюджет, поданий органу законодавчої влади.

Посібник з оцінки

Під річною бюджетною документацією розуміється проект бюджету органу виконавчої влади на наступний фінансовий рік із допоміжними документами у тому вигляді, в якому вони надаються органам законодавчої влади для розгляду та затвердження. Комплект документів, що подаються виконавчими органами влади, повинен давати повну інформацію про бюджетні прогнози центрального уряду, проект бюджету та результати виконання бюджету за поточний та попередні роки.¹

Для оцінки даного параметра враховується кількість елементів, які увійшли в пакет документів, представлених з останнім проектом бюджету центрального уряду на черговий рік. Для обліку в оцінці необхідно, щоб вимоги, що пред'являються до інформації, виконувалися в повному обсязі.

Вказані елементи включають такі:

Базові елементи

1. Прогноз дефіциту бюджету або його профіциту або операційного сальдо за методом нарахування.
2. Результат виконання бюджету за попередній рік у такому ж форматі, як і проект бюджету.
3. Бюджет на поточний фінансовий рік у такому ж форматі, як проект бюджету. Це може бути як уточнений бюджет, так і оцінка його виконання.
4. Зведені бюджетні дані про доходи і витрати, представлені в розбивці за основними категоріями використовуваної класифікації, включаючи дані за поточний і попередній рік з деталізацією оцінок доходів і витрат. (Класифікацію бюджету описано у показнику PI-4.)

Додаткові пламені

5. Фінансування дефіциту, з описом планованої структури фінансування.
6. Макрокономічні припущення, у тому числі приблизні оцінки принаймні наступних показників: темп зростання ВВП, рівень інфляції, процентні ставки та обмінний курс.
7. Сума заборгованості, у тому числі докладні дані принаймні на початок поточного фінансового року, подання відповідно до СДФ або іншого зіставного стандарту.
8. Фінансові активи, у тому числі докладні дані принаймні на початок поточного фінансового року, представлені відповідно до СДФ або іншого зіставного стандарту.
9. Загальна інформація про фінансові ризики, включаючи такі умовні зобов'язання, як гарантії та умовні зобов'язання, пов'язані зі структурою фінансових інструментів, наприклад, контрактів про державно-приватне партнерство (ДПП) і т.д.
10. Роз'яснення щодо впливу на бюджет нових стратегічних ініціатив та нових великих проектів державних інвестицій, з оцінкою впливу на бюджет усіх основних змін політики доходів та/або основних змін програм витрачання коштів.
11. Документація, що відноситься до середньострокових бюджетно-податкових прогнозів.
12. Інформація про податкові пільги.

¹ Використовувана термінологія: Поточний фінансовий рік (Т) - це фінансовий рік, протягом якого здійснюється підготовка і, як правило, представлено проекту бюджету. Наступний рік (Т+1) - це бюджетний рік або фінансовий рік, на якому готується проект бюджету. Попередній рік (Т-1) - це останній завершений фінансовий рік. Наступні роки (Т+2, Т+3 і т. д.) - ато фінансування на наступні за роком, для якого готується проект бюджету. Термін 'наступні рік' також використовується при розгляді середньострокової перспективи бюджету у показниках PI-14, 15 та 16.

PI-6. Операції центрального уряду, які не враховуються у фінансовій звітності

Опис

Цей показник вимірює масштаб доходів і витрат уряду, що не охоплюються фінансовою звітністю центрального уряду. Він включає три параметри і використовує метод M2 (УС) для агрегування балів параметрів.

Параметри та розрахунок балів

Оцінка	Мінімальні вимоги
6.1. Обсяг витрат, що не враховуються у фінансовій звітності	
А	Обсяг витрат, які не враховуються у фінансовій звітності уряду, становить менше 1% загальної суми
Витрат БЦП.	
У	Обсяг витрат, що не враховуються у фінансовій звітності уряду, становить менше 5% загальної суми
Витрат БЦП.	
Б	
С	Обсяг витрат, що не враховуються у фінансовій звітності уряду, становить менше 10% загальної суми витрат БЦП.
	^ефективність менше необхідної для балу 'С'.
6.2. Обсяг доходів, які не враховуються у фінансовій звітності	
А	Обсяг доходів, які не враховуються у фінансовій звітності уряду, становить менше 1% загальної суми доходів БЦП.
У	Обсяг доходів, які не враховуються у фінансовій звітності уряду, становить менше 5% загальної суми доходів БЦП.
Б	
С	Обсяг доходів, які не враховуються у фінансовій звітності уряду, становить менше 10% загальної суми доходів БЦП.
	^ефективність менше необхідної для балу 'С'.
6.3. Фінансова звітність позабюджетних фондів	
А	Детальна фінансова звітність всіх позабюджетних фондів представляється уряду щорічно пізніше трьох місяців після завершення фінансового року.
У	Детальна фінансова звітність <i>максимальної кількості</i> позабюджетних фондів представляється уряду щорічно не пізніше трьох місяців після завершення фінансового року.
С	Детальна фінансова звітність <i>більшості</i> позабюджетних фондів представляється уряду щорічно пізніше трьох місяців після завершення фінансового року.
Б	
	^ефективність менше необхідної для балу 'С'.
Охоплення	
Центральний уряд (ЦП).	
Період для оцінки	
Останній завершений фінансовий рік.	
Посібник з оцінки	
Фактична фінансова звітність, подана уряду, повинна охоплювати всі бюджетні та позабюджетні види діяльності центрального уряду, щоб створити повну картину доходів і витрат за кожною з категорій. Це можливо тільки в тому випадку, якщо витрати та доходи позабюджетних фондів, а також витрати та доходи від позабюджетної діяльності бюджетних одиниць незначні, або якщо подібні доходи та витрати включаються до фактичної фінансової звітності центрального уряду.	
Параметр 6.1 оцінює величину видатків бюджетних та позабюджетних одиниць (включаючи фонди соціального забезпечення), не врахованих у державній фінансовій звітності. Подібні витрати можуть включати витрачання коштів за рахунок бюджетних і позабюджетних одиниць зборів і платежів, що надходять ними у своєму розпорядженні за рамками затвердженого бюджету, а також витрати проектів, що фінансуються із зовнішніх джерел (у разі, якщо вони не враховуються у фінансовій звітності центрального уряду).	
Параметр 6.2 оцінює величину доходів, одержуваних бюджетними та позабюджетними одиницями (включаючи фонди соціального забезпечення), не врахованих у державній фінансовій звітності. Подібні доходи можуть включати доходи, що одержуються позабюджетними одиницями у вигляді бюджетних трансфертів або інших доходів, доходи від проектів, що фінансуються донорами, а також додаткові збори та платежі понад їх кількість та величину, затверджену бюджетом.	
Параметр 6.3 оцінює рівень подання позабюджетними одиницями своєї фактичної фінансової звітності центральному уряду. Річна фінансова звітність повинна бути повною і подаватися своєчасно відповідно до вимог про надання звітності бюджетним центральним урядом (див. PI-30). Ця інформація повинна включати докладні дані про фактичні доходи, витрати, активи, зобов'язання, гарантії та довгострокові зобов'язання. Окремий показник (PI-29) оцінює ступінь, в якому одиниці бюджетного центрального уряду подають фінансові звіти для аудиту.	
Звіт ДРФП, Розділ 2, таблиця 2.6: Структура фінансів центрального уряду – параметри бюджету та таблиця 2.7: Структура фінансів центрального уряду – фактичні витрати, показують структуру фінансів уряду у частині сукупних видатків бюджету та позабюджетних фондів, включаючи фонди соціального забезпечення.	
Визначення	
Відповідно до Керівництва МВФ СДФ 2014 року позабюджетними вважаються одиниці, які мають свої індивідуальні бюджети, але не повністю входять до складу основного бюджету. Фахівцям, які проводять оцінку, слід при оцінці цього показника звертатися до Керівництва СДФ для отримання додаткової інформації та роз'яснень про те, які установи, доходи та витрати вважаються позабюджетними.	

PI-7 Трансферти місцевим органам влади

Опис

Цей показник оцінює прозорість і своєчасність виділення центральним урядом трансфертів місцевим органам влади, які мають до нього безпосереднє фінансове відношення. Показник розглядає підстави для виділення трансфертів центрального уряду, а також те, наскільки своєчасно отримують місцеві органи влади інформацію про їх розподіл, щоб врахувати її при плануванні бюджету. Показник включає два параметри і використовує метод M2 (VC) для агрегування балів параметрів.

Параметри та розрахунок балів

Оцінка	Мінімальні вимоги
7.1	Система розподілу трансфертів
A	Горизонтальний розподіл <i>всіх</i> трансфертів місцевим органам влади від центрального уряду визначається прозорими системами, що базуються на правилах.
У	Горизонтальний розподіл <i>максимальної кількості</i> трансфертів місцевим органам влади від центрального уряду визначається прозорими системами, що ґрунтуються на правилах.
С	Горизонтальний розподіл <i>деяких</i> трансфертів місцевим органам влади від центрального уряду визначається прозорими системами, заснованими на правилах.
Й	^ефективність менше необхідної для балу 'С'.
7.2.	Своєчасність інформації про трансферти
A	Процес, відповідно до якого місцеві органи влади отримують інформацію про річну величину належних їм трансфертів, встановлюється стандартним бюджетним календарем, який в основному дотримується, і який містить ясну і докладну інформацію для місцевих органів влади, що дає їм як мінімум шість тижнів для своєчасного планування свого бюджету.
У	Процес, відповідно до якого місцеві органи влади отримують інформацію про річну величину належних їм трансфертів, встановлюється стандартним бюджетним календарем, який містить ясну і докладну інформацію для місцевих органів влади, що дає їм щонайменше чотири тижні для своєчасного планування свого бюджету.
С	Приблизно
С	У бюджетних процедурах можуть спостерігатися значні затримки. Інформація про річну величину трансфертів надсилається місцевим органам влади до початку фінансового року (можливо, після прийняття рішень ними рішень про затвердження бюджетів).
Й	^ефективність менше необхідної для балу 'С'.
Охоплення	
ЦП та місцеві органи влади, що мають до нього безпосереднє фінансове відношення.	
Період для оцінки	
Останній завершений фінансовий рік.	
Посібник з оцінки	
Цей показник вивчає порядок виділення центральним урядом трансфертів місцевим органам влади, а також оцінює своєчасність ² надання інформації про трансферти. Фінансова звітність місцевих органів влади та фіскальних ризиків, що створюються для центрального уряду місцевими органами влади, розглядаються у показнику PI-10.	
Параметр 7.1 оцінює те, наскільки процес складання бюджету і фактичного розподілу обумовлених і необумовлених трансфертів є прозорим і заснованим на правилах. Трансферти, що виділяються місцевим органам влади для фінансування їх витрат, можуть існувати у формі необумовлених дотацій (напрямки використання яких визначаються місцевими органами влади в рамках їх бюджетів), або у формі обумовлених (цільових) дотацій на адресу місцевих, що стосуються надання певних послуг або фінансування витрат (наприклад, у рамках функцій або програм, і, як правило, відповідно до попередньо затверджених стандартів, встановлених нормативних актів або політики). Загальний рівень дотацій (тобто їх розподіл по вертикалі) зазвичай визначається центральним урядом, який керується міркуваннями бюджетної політики, або в рамках передбаченого конституцією процесу переговорів, і за допомогою цього показника не оцінюється. Однак для забезпечення прозорості розподілу ресурсів та передбачуваності наявності коштів для планування та виконання програм видатків місцевих органів влади на середньострокову перспективу необхідні чітко сформульовані критерії розподілу дотацій між місцевими органами влади, наприклад, формули для розподілу коштів по горизонталі. При оцінці потрібно враховувати всі види бюджетно-податкових трансфертів, що виділяються центральним урядом відповідним місцевим органам влади. Якщо для окремих видів трансфертів використовуються різні формули або критерії, то загальну оцінку слід виконувати на підставі їхнього середньозваженого значення.	
Параметр 7.2 оцінює своєчасність надання центральними органами влади надійної інформації на адресу місцевих органів влади про розподіл трансфертів на наступний рік. Місцевим органам влади важливо заздалегідь отримувати інформацію про річні обіги коштів, що виділяються ним центральним урядом, задовго до завершення (переважно до початку) процесу підготовки власних бюджетів. Надання інформації про трансферти місцевим органам влади має регулюватися річним бюджетним календарем центрального уряду, який повинен забезпечити наявність надійної інформації про трансферти на ранніх етапах бюджетного циклу.	

² Відмінність між місцевими органами влади та підрозділами центрального уряду пояснюється у Керівництві СДФ, Глава 2.

PI-8. Інформація про ефективність надання послуг

Опис

Цей показник оцінює інформацію про ефективність надання послуг, що міститься в проекті бюджету виконавчих органів влади або у допоміжній документації до неї, а також у річних звітах. Показник також розглядає, чи проводиться аудит чи оцінки ефективності. Він також оцінює те, наскільки добре збирається та вивчається інформація про ресурси, які отримують установи, що надають послуги. Показник включає чотири параметри і використовує метод M2 (УС) для агрегування балів параметрів.

Параметри та розрахунок балів

Оцінка	Мінімальні вимоги
--------	-------------------

8.1. Планування надання послуг

A Щорічно публікується інформація про цілі політики або програм, ключові показники ефективності, планованих проміжних і підсумкових результатів роботи *максимальної кількості* міністерств (з розбивкою за програмами чи функціями).

У Щорічно публікується інформація про цілі політики або програм, ключові показники ефективності, планованих проміжних або підсумкові результати роботи *максимальної кількості* міністерств.

C Щорічно публікується інформація про заходи, що плануються до здійснення в рамках реалізації політики чи програм, *більшістю* міністерств або є система показників ефективності, що включає в себе проміжний і підсумковий результат роботи *більшості* міністерств.

Й ^ефективність менше необхідної для балу 'C'.

8.2. Досягнута ефективність надання послуг

A

У

C

Щорічно публікується кількісна інформація про досягнуті проміжні та підсумкові результати для *максимальної кількості* міністерств (з розбивкою за програмами чи функціями).

Щорічно публікується кількісна інформація про досягнуті проміжні або підсумкових результатах для *максимальної кількості* міністерств.

Щорічно публікується інформація про заходи, що здійснюються *більшістю* міністерств.

^ефективність менше необхідної для балу 'C'.

8.3. Ресурси, які отримують установи, що надають послуги

У

A

Інформація про ресурси, які отримують установи, що надають послуги, збирається та вивчається як мінімум по двох великих міністерствах з розбивкою за джерелами фінансування. Звіт, що містить цю інформацію, готується щонайменше щорічно.

Інформація про ресурси, яку отримують установи, що надають послуги, збирається і вивчається як мінімум по одному великому міністерству. Звіт, що містить цю інформацію, готується щонайменше щорічно.

В один рік з останніх трьох років як мінімум по одному великому міністерству проводився аналіз ресурсів, одержаних установами, що надають послуги.

^ефективність менше необхідної для балу 'C'.

8.4. Оцінка ефективності надання послуг

A Незалежність оцінки ефективності та результативності надання послуг проводилися як мінімум один раз за останні три роки з опублікуванням їх результатів, охоплюючи *максимальна кількість* міністерств.

У Оцінки ефективності та результативності надання послуг проводилися як мінімум один раз за останні три роки з опублікуванням їх результатів, охоплюючи *більшість* міністерств.

C Оцінки ефективності або результативності надання послуг проводилися як мінімум один раз за останні три роки, охоплюючи *деякі* міністерства.

Й ^ефективність менше необхідної для балу 'C'.

Охоплення

ЦП. Послуги, управління та фінансування яких здійснюється іншими рівнями державної влади, також повинні включатися до складу, якщо ЦП надає суттєвий обсяг їх фінансування у вигляді відшкодування витрат, виділення цільових дотацій або шляхом залучення інших рівнів державного управління як виконавців.

Період для оцінки

Параметр 8.1: Показники ефективності та проміжні та підсумкові результати, заплановані на наступний фінансовий рік.

Параметр 8.2: Проміжні та підсумкові результати останнього завершеного фінансового року.

Параметри 8.3 і 8.4: Останні три завершені фінансові роки.

Посібник з оцінки

Цей показник приділяє основну увагу доступності, охопленню та своєчасності інформації про надання послуг державою та ступеня, в якій подібна інформація може сприяти покращенню результативності та операційної ефективності цих послуг. Органам законодавчої влади, державним службовцям і широкому загалу важливо знати, чи отримують установи, що надають послуги, передбачені для них ресурси.

Сприяння поліпшенню операційної ефективності надання послуг є ключовою метою системи УГФ. Включення інформації про ефективність у бюджетну документацію вважається гарною міжнародною практикою. Вона покращує підзвітність органів виконавчої влади щодо запланованих і досягнутих проміжних і підсумкових результатів державних програм і послуг. Органи законодавчої влади все частіше вимагають таку інформацію про ефективність надання послуг при розгляді проекту бюджету органу виконавчої влади, хоча органи законодавчої влади і не зобов'язані затверджувати планові параметри ефективності.

Для цього показника як державні установи, що публікують інформацію про ефективність, були вбрані міністерства. Замість міністерств можна використовувати інші інституційні одиниці, якщо інформація про ефективність публікується тільки ними - наприклад, що можуть бути окремі бюджетні установи або структура, або поєднання міністерств та інших структур.

Параметр 8.1 оцінює ступінь, в якому ключові показники ефективності щодо запланованих проміжних і підсумкових результатів програм або послуг, що фінансуються з бюджету, включений до проекту бюджету органу виконавчої влади або допоміжні документи до нього (на рівні функцій, програм або установ).

Параметр 8.2 розглядає ступінь, в якому інформація про досягнуту ефективність проміжних та підсумкових результатів представлена

в проекті бюджету органу виконавчої влади, річному звіті, або в іншому державному документі у форматі та на рівні (програм або одиниць), порівнянню з раніше прийнятими в рамках щорічного або середньострокового бюджету планами.

Параметр 8.3 вимірює ступінь доступності інформації про ресурси, які отримують установи, що надають послуги (такі як школи та установи первинної медико-санітарної допомоги), повідомлення як мінімум двом великим міністерствам, а також наявність інформації про джерела цих засобів. Інформація про такі ресурси, що надходить до міністерств, повинна використовуватися для порівняння ефективності надання послуг з фактичним обсягом отриманих ресурсів. Обґрунтування вибору конкретних міністерств для включення в оцінку за цим параметром повинно вказуватися у звіті.

Параметр 8.4 розглядає ступінь, в якому планування надання послуг державою, а також доцільність, ефективність і результативність цих послуг систематично оцінюються в ході оцінки ефективності програм або діяльності. Такі оцінки беруться до уваги в рамках даного параметра, якщо вони охоплюють всю або суттєву частину надання послуг, або якщо такі оцінки ефективності охоплюють кілька функцій, включаючи функції, пов'язані з наданням послуг. У цьому контексті незалежність оцінки передбачає, що вона виконується окремим органом, який не підпорядковується органу, який надає послуги. Він може бути частиною тієї самої установи, але підпорядковуватися безпосередньо керівнику або виконавчому комітету. Наприклад, це може бути департамент, на якому покладено функцію проведення незалежної оцінки або аналізу роботи установ; таким підрозділом може бути відділ внутрішнього аудиту. Подібні оцінки можуть також проводитися органами державного зовнішнього аудиту і можуть носити назву "аудиту ефективності". Аудит ефективності включений в даний параметр і не входить в охоплення показника РІ-30: "Зовнішній аудит".

Визначення

У рамках цього показника термін "надання послуг" відноситься до програм або послуг, які надаються або всьому населенню, або спрямовані на окремі цілі групи громадян, і які повністю або частково фінансуються за рахунок державних коштів. Сюди входять такі послуги як освіта та навчання, охорона здоров'я, соціальна підтримка та підтримка громад, охорона правопорядку, будівництво та утримання доріг, підтримка сільського господарства, водопостачання та водовідведення, а також інші послуги. Сюди не входять послуги, що надають на комерційній основі через державну корпорацію. Крім того, до цих послуг не належать функції стратегії, загальнодержавні витрати, а також регуляторні функції, що виконуються урядом; при цьому дані про ефективність таких видів діяльності можуть враховуватися для цілей внутрішнього управління. Крім того, сюди не входять оборона і національна безпека. "Установа, що надає послуги" визначається як установа, яка безпосередньо надає послуги споживачеві, наприклад школа або установа первинної медико-санітарної допомоги.

Під "інформацією про ефективність" розуміються проміжний і результативний результат, а також запланований або досягнутий в порівнянні з цими показниками результатів. Проміжні показники дають кількісне відображення досягнутих результатів, наданим або запланованим послугам. Підсумкові показники вимірюють підсумкові результати, вплив або ефективність наданих послуг і проміжні результати. Більш досконалі системні оцінки ефективності також можуть оцінювати вплив витрат бюджету на гендерні аспекти, для чого збирають і аналізують дані про проміжні та підсумкові результати, деталізовані за гендерною ознакою.

PI-9. Доступ громадськості до бюджетно-податкової інформації

Опис

Цей показник оцінює повноту доступної для громадськості бюджетно-податкової інформації, беручи до уваги наявність окремих елементів інформації, доступ громадськості до яких вважається критично важливим. Цей показник включає в себе один параметр.

Параметр та розрахунок балів

Оцінка	Мінімальні вимоги
9.1.	Доступ громадськості до бюджетно-податкової інформації
А	Уряд відповідно до установлень термінів забезпечує громадськості доступ до восьми елементів інформації, включаючи всі п'ять базових елементів.
У	Уряд відповідно до установлень термінів забезпечує громадськості доступ до шести елементів інформації, включаючи як мінімум чотирьох базових елементів.
С	Уряд відповідно до установлень термінів забезпечує громадськості доступ до чотирьох базових елементів інформації.
Й	Ефективність менше необхідної для балу 'С'.
Охоплення	
ВСР.	
Період для оцінки	
Останній завершений фінансовий рік.	
Посібник з оцінки	
Прозорість бюджетно-податкової сфери залежить від того, чи забезпечений легкий доступ громадськості до інформації про державні плани, ситуацію та ефективність цієї галузі. Доступ громадськості визначається як можливість отримати інформацію без будь-яких обмежень, сукупно, в рамках розумних термінів і без обов'язкової реєстрації, якщо інше не виправдане у зв'язку з особливими обставинами, властивими даній державі. Наведені урядом підстави для обмеження доступу до такої інформації повинні вказуватися у звіті там, де це застосовно.	
Критично важливим вважається доступ громадськості до наступної інформації:	
Базові елементи	
1.	Документація до щорічного проекту бюджету виконавчої влади Доступ до повного набору документації до щорічного проекту бюджету виконавчої влади (яка детальніше описується у показнику PI-5) надається громадськості протягом одного тижня після передачі даної документації виконавчою владою органам законодавчої влади.
2.	Затверджений бюджет. Щорічний закон про бюджет, затверджений органами законодавчої влади, публікується протягом двох тижнів після його ухвалення.
3.	Звіти про виконання бюджету, що надаються протягом року. Доступ громадськості до цих звітів (оцінюється показником PI-28) надається протягом одного місяця з дати їх випуску.
4.	Річний звіт про виконання бюджету. Доступ громадськості до цього звіту надається протягом шести місяців з дня завершення фінансового року.
5.	Перевірений річний фінансовий звіт, що включає або супроводжується висновком зовнішнього аудиту. Доступ громадськості до звітів надається протягом дванадцяти місяців з дня завершення фінансового року.

Додаткові пламені I

6. Доповідь про проект бюджету Доступ громадськості до широкого переліку параметрів, на яких підстави пропонування органу виконавчої влади за проектом бюджету, таких як заплановані доходи та борг, забезпечується протягом щонайменше чотирьох місяців до початку фінансового року.

7. Інші звіти зовнішнього аудиту. Доступ громадськості *довсім* не конфіденційним звітам аудиту консолідованих операцій центрального уряду забезпечується протягом шести місяців після їх надання.

8. Коротка інформація щодо проекту бюджету. Доступ до ясної та простої короткої інформації про проект бюджету органу виконавчої влади або про затверджений бюджет надається широкому загалу (такий документ часто називається "цивільним бюджетом") протягом двох тижнів з дня подання проекту бюджету органам законодавчої влади та протягом одного місяця з дня затвердження бюджету. Дана інформація по можливості повинна перекладатися на найбільш поширені місцеві мови.

9. Макро^кономічні прогнози. Доступ до прогнозів, що оцінюється показником PI-14.1, забезпечується протягом одного тижня з дня їх схвалення.

В описовій частині оцінки необхідно також дати пояснення про якість інформації, що надається громадськості. Особливу увагу слід приділити таким аспектам, як доступність формулювань та структури; зручність сприйняття інформації; наявність коротких версій великих документів; а також засоби, що використовуються для полегшення доступу до інформації, такі як веб-сайти, засоби масової інформації, дошки оголошень для інформації, актуальної на місцевому рівні.

Компонент три: Управління активами та зобов'язаннями

PI-10. Звітність про ризики бюджетно-податкового характеру

Опис

Цей показник вимірює ступінь, у якому звітність містить інформацію про ризики бюджетно-податкового характеру центрального уряду. Ризики бюджетно-податкового характеру можуть виникати в результаті несприятливих макроекономічних ситуацій, у зв'язку з фінансовим становищем місцевих органів влади або державних корпорацій і умовними зобов'язаннями, що впливають з програм і заходів центрального уряду, включаючи його позабюджетні одиниці. Вони також можуть виникати через інші непрямі та зовнішні ризики, такі як збої на ринках і стихійні лиха. Цей показник включає три параметри і використовує метод M2 (УС) для агрегування балів параметрів.

Параметри та розрахунок балів

Оцінка	Мінімальні вимоги
10.1. Моніторинг державних корпорацій	
A	Проаудування річне фінансове звіт <i>всіх</i> державних корпорацій публікуються протягом шести місяців з дати завершення фінансового року. Консолідований звіт про фінансовий стан сектору державних корпорацій публікується центральним урядом щорічно.
	Проаудування річне фінансове звіт <i>максимальної кількості</i> державних корпорацій публікуються протягом шести місяців з дати завершення фінансового року.
	Уряд отримує фінансування звіт від <i>максимальної кількості</i> державних корпорацій протягом дев'яти місяців з дати завершення фінансового року.
	^ефективність менше необхідної для балу 'C'.
10.2. Моніторинг місцевих органів влади	
A	Проаудування річне фінансове звіт <i>всіх</i> місцевих органів влади публікуються протягом дев'яти місяців з дати завершення фінансового року. Консолідований звіт про фінансове становище всіх місцевих органів влади публікується щонайменше щорічно.
	Проаудування річне фінансове звіт <i>максимальної кількості</i> місцевих органів влади публікуються щонайменше щорічно протягом дев'яти місяців з дати завершення фінансового року.
	Аудит, що не проходив аудит, про фінансовий стан і ефективність <i>більшості</i> місцевих органів влади публікуються щонайменше щорічно протягом дев'яти місяців з дати завершення фінансового року.
	^ефективність менше необхідної для балу 'C'.
10.3. Умовні зобов'язання та інші фіскальні ризики	
A	Центральний уряд щорічно публікує звіт, у якому узагальнюється та кількісно оцінюється інформаційно- <i>mation овсіх</i> суттєвих умовних зобов'язаннях та інших ризиках бюджетно-податкового характеру центрального уряду.
У	Органь та відомства центрального уряду у своїх фінансових звітах кількісно оцінюють <i>максимальна кількість</i> істотних умовних зобов'язань.
С	Органь та відомства центрального уряду у своїх фінансових звітах кількісно оцінюють <i>деякі</i> істотні умовні зобов'язання.
й	^ефективність менше необхідної для балу 'C'.

Охоплення

Параметр 10.1: Державні корпорації, що контролюються ЦП.

Параметр 10.2: Органи місцевої влади, що мають безпосередні бюджетно-податкові відносини з ЦП. Параметр 10.3: ЦП.

Період для оцінки

Останній завершений фінансовий рік.

Посібник з оцінки

Звичайно центральний уряд офіційно виконує наглядові функції щодо інших одиниць державного сектору, і він повинен бути в курсі, щоб здійснювати моніторинг і централізовано управляти будь-якими бюджетно-податковими ризиками, що виникають з боку цих структур. Крім того, з політичних причин центральний уряд може бути зобов'язаний брати на себе відповідальність за фінансовий дефолт інших одиниць, таких як установи банківського сектора, навіть за відсутності формальної функції нагляду або законних зобов'язань. Тому необхідна наявність відповідних процедур моніторингу цих ризиків на рівні всього державного сектору.

Ризики бюджетно-податкового характеру, що створюються державними корпораціями та іншими структурованими фінансовими інструментами (такими як ДПП), можуть набувати форми обслуговування заборгованості у разі дефолту за державними гарантіями. Вони повинні входити до складу умовних зобов'язань центрального уряду і включатися до річних фінансових звітів. Також до звіту повинні включатися ризики невиконання своїх боргових зобов'язань державними корпораціями, навіть якщо за ними не надавалися гарантії центрального уряду. До ризиків бюджетно-податкового характеру також можуть належати операційні втрати, що виявляються не забезпеченими фінансуванням квазіфіскальними операціями, такими як операції центрального банку, великі суми простроченої заборгованості за видатками бюджету, не забезпечені фінансуванням зобов'язань щодо пенсійного забезпечення. До суттєвих ризиків відносять ризики, які потенційно досить великі для того, щоб призвести до термінової необхідності перерозподілу ресурсів, виділених на інші цілі, або які можуть вимагати від урядів збільшення запозичень для фінансування дій, спрямованих на ліквідацію наслідків.

Параметр 10.1 оцінює ступінь, в якому інформація про фінансове становище та відповідні ризики податково-бюджетного характеру державних корпорацій центрального уряду може бути отримана з минулих аудит річних фінансових звітів. Він також оцінює ступінь,

в якому центральний уряд щорічно публікує консолідований звіт про фінансове становище сектора державних корпорацій. Параметр 10.2 оцінює ступінь, в якому інформація про фінансове становище, включаючи відомості про потенційний вплив ризиків податково-бюджетного характеру на центральний уряд, може бути отримана з річних фінансових звітів місцевих органів влади. Він також оцінює, чи публікує центральний уряд щорічно консолідований звіт про фінансове становище сектору місцевих органів влади. Ризики податково-бюджетного характеру, що створюються місцевими органами влади, можуть набувати форми дефолту з обслуговування заборгованості (гарантування або не гарантування центральним урядом), операційних втрат, що виробляються незабезпеченими фінансовими фінансуваннями і фінансуваннями, а й незабезпеченими фінансуваннями зобов'язаннями щодо пенсійного забезпечення. Моніторинг чистої фінансової позиції місцевих органів влади, які мають безпосередні бюджетно-податкові відносини з центральним урядом, повинен здійснюватися щонайменше щороку, при цьому важлива інформація про ризики податково-бюджетного характеру повинна повідомлятися посадовим особам центрального уряду, які відповідають за нагляд за місцевістю. органами влади.

Параметр 10.3 оцінює моніторинг і звітність центрального уряду про прямі умовні зобов'язання, що випливають з реалізованих ним програм та заходів, включаючи програми та заходи позабюджетних одиниць. Прямі умовні зобов'язання включають державні гарантії, що надаються за такими позиками, як іпотечні позики, кредити на навчання, сільськогосподарські позики і позики малому бізнесу. До прямих умовних зобов'язань також належать схеми державного страхування, такі як страхування банківських вкладів, страхування приватних пенсійних фондів та страхування врожаю. Також необхідно враховувати фінансові наслідки поточних судових спорів і рішень, хоча часто їм важко дати кількісну оцінку. До звіту також має включатися інформація про державні гарантії щодо не суверенних запозичень підприємствами приватного сектору та відомості про гарантії для різних типів приватних інвестицій, включаючи такі спеціальні фінансові інструменти, як ДПП. У багатьох країнах уряди беруть участь у ДПП для фінансування послуг, що надаються громадськості. Хоча прямих гарантій при цьому не виявляється, подібні відносини практично завжди призводять до створення умовних зобов'язань для уряду, що виникають у разі невиконання комерційних умов контракту. Наприклад, після будівництва дороги, що експлуатується приватним сектором, запланований розмір зборів сукині за проїзд може не досягатися. Подібні умовні зобов'язання можуть призвести до суттєвого і цілком вимірного фінансового ризику для уряду, і тому вони повинні вчитися при оцінці даного показника.

Істотні умовні зобов'язання визначаються як зобов'язання, потенційний розмір яких перевищує 0,5 відсотка від загальних витрат БЦП, і щодо яких може знадобитися виділення додаткових бюджетних асигнувань з боку органів законодавчої влади. Параметр 10.3 не оцінює прямі умовні зобов'язання, що виникають в результаті діяльності державних корпорацій і місцевих органів влади, оскільки ці зобов'язання оцінюються параметрами 10.1 і 10.2 відповідно.

Непрямі умовні зобов'язання, такі як антикризові заходи, банкрутство не забезпечених гарантіями пенсійних фондів, стихійні лиха, озброєні конфлікти та інші можливі події, також становлять значні ризики. Вони не мають юридичної основи і їх важко виразити кількісно. Тим не менш, наявність кількісної оцінки подібних ризиків має вказуватися в описовій частині звіту за цим показником.

Визначення

Для цілей даного показника державні корпорації визначаються відповідно до СДФ 2014. У зв'язку з цим можливо, що окремі інституційні одиниці, законно засновані як корпорації, можуть не класифікуватися як корпорації для цілей складання статистики, у разі якщо вони не реалізуються за економічно значимими цінами. Для отримання додаткової інформації та роз'яснень фахівці, які проводять оцінку, повинні звертатися до Керівництва СДФ.

Опис

Даний показник оцінює процеси економічної експертизи, відбору, оцінки вартості та моніторингу урядом проектів державних інвестицій, при цьому особлива увага приділяється найбільшим і найбільш значущим проектам. Показник включає чотири параметри і використовує метод М2 (УС) для агрегування балів параметрів.

Параметри та розрахунок балів

Оцінка	Мінімальні вимоги
11.1.	Економічна експертиза інвестиційних пропозицій
У	
А	Економічна експертиза проводиться відповідно до затверджених національних керівних вказівок для всіх великих інвестиційних проектів, та її результати публікуються. Результати економічної експертизи розглядаються іншим органом, ніж фінансуючим проектом.
С	Економічна експертиза проводиться відповідно до затверджених національних керівних вказівок для максимальної кількості великих інвестиційних проектів, і з її результатів публікуються. Результати економічної експертизи розглядаються іншим органом, ніж фінансуючим проектом.
Й	Економічна експертиза проводиться для оцінки деяких великих інвестиційних проектів ефективність менше необхідної для балу 'С'.
11.2.	Відбір інвестиційних проектів
А	До включення проектів до бюджету Усе великі інвестиційні проекти ранжуються органом центрального уряду на підставі опублікованих стандартних критеріїв щодо відбору проектів.
У	До включення проектів до бюджету максимальна кількість великих інвестиційних проектів ранжуються органом центрального уряду на підставі стандартних критеріїв щодо відбору проектів.
С	До включення проектів до бюджету орган центрального уряду розставляє пріоритети для деяких із великих інвестиційних проектів.
Й	Ефективність менше необхідної для балу 'С'.
11.3.	Розрахунок вартості інвестиційних проектів
А	Прогнози вартості великих інвестиційних проектів за повний термін їхньої експлуатації, включаючи як капітальні, і поточні витрати, і навіть розбивку за роками як мінімум наступні три роки, входять до складу бюджетної документації.
У	Прогнози загальної капітальної вартості великих інвестиційних проектів, а також розбивка капітальних витрат за роками та оцінка поточних витрат на наступні три роки, входять до складу бюджетної документації.
С	Прогнози загальної капітальної вартості великих інвестиційних проектів, а також інформація про капітальних видатках на наступний бюджетний рік входять до складу бюджетної документації
Й	Ефективність менше необхідної для балу 'С'.
11.4.	Моніторинг інвестиційних проектів
У	
А	Державна установа, що реалізує великі інвестиційні проекти, виконує моніторинг загальної вартості та фізичного прогресу проектів у ході реалізації. Спостерігається високий рівень дотримання існуючих стандартних процедур та правил реалізації проектів. Інформація про реалізацію великих інвестиційних проектів щорічно публікується у бюджетній документації чи інших звітах.
С	Державна установа, що реалізує великі інвестиційні проекти, виконує моніторинг загальної вартості та фізичного прогресу проектів. Існують стандартні процедури та правила реалізації проектів, інформація про реалізацію великих інвестиційних проектів публікується щорічно.
Й	Державна установа, що реалізує великі інвестиційні проекти, виконує моніторинг спільної вартості та фізичного прогресу проектів. Інформація про реалізацію великих інвестиційних проектів готується щорічно.
Й	Ефективність менше необхідної для балу 'С'.

Охоплення

ЦП.

Період для оцінки

Останній завершений фінансовий рік.

Посібник з оцінки

Державні інвестиції є ключовим фактором для досягнення та підтримки економічного зростання, виконання стратегічних цілей політики та задоволення національних потреб у наданні послуг. У період економічного спаду держави прагнуть захистити свої фінансові ресурси, щоб задовольняти інвестиційні потреби. За часів економічного зростання державам зазвичай доводиться розставляти пріоритети, вибираючи з багатьох інвестиційних проектів, що є. Існує безліч різних національних підходів до управління державними інвестиціями (УДІ). Однак існують і загальні вимоги до вповнюваних ними функціями. У рамках цього показника робиться спроба виявити чотири найбільш важливі параметри.

За допомогою цього показника можна оцінити будь-яку із систем УГФ, включаючи системи з окремими процесами та інституціями, призначеними для управління поточними та капітальними витратами. Термін "великий інвестиційний проект" включає також проекти, що реалізуються на основі таких структурованих фінансових інструментів, як ДПП.

У рамках цього показника "великі інвестиційні проекти" визначаються як проекти, що відповідають наступним критеріям:

- Загальний розмір інвестицій, передбачених проектом, становить 1 відсоток і більше від загальної річної величини видатків бюджету; і
- Проект входить до числа 10 найбільших проектів (за загальним розміром інвестицій) п'яти найбільших (з точки зору інвестиційних витрат, що припадають на них) установ центрального уряду.

Якщо уряд використовує інше визначення великих інвестиційних проектів, яке як мінімум відповідає цим критеріям і може спростити збір інформації, фахівець з оцінки може використовувати це визначення, проте розрахунок балів повинен виконуватися, спираючись на визначення, представлене в цьому посібнику.

Параметр 11.1 оцінює ступінь, в якій надійні методи оцінки, засновані на економічному аналізі, використовуються для проведення аналізу економічної доцільності або попередньої експертизи великих інвестиційних проектів, а також того, чи публікуються результати таких досліджень. Існують різні види економічного аналізу, що характеризуються різним охопленням і областями, яким приділяється підвищена увага. Вони включають економічний аналіз зовнішніх факторів, іноді іменованих соціальними або економічними витратами і вигодами, передбаченими політикою, а також впливу на здоров'я людей і навколишнє середовище. При проведенні економічного аналізу часто застосовуються особливі методи, такі як аналіз витрат і витрат, аналіз економічної ефективності та аналіз за декількома критеріями. Для того, щоб оцінка була об'єктивною, її результати повинні розглядатися іншим, ніж фінансуючим проектом, органом. Результати економічної оцінки, на підставі якої приймаються рішення, повинні бути досить свіжими, оскільки висновки застарілої оцінки (порівняно з якою істотно змінилися умови на ринку) не зможуть бути корисною основою для прийняття рішень.

Параметр 11.2 оцінює наскільки в процесі відбору проектів між ними розставляються пріоритети на підставі чітко визначених критеріїв. Суворий і прозорий порядок відбору інвестиційних проектів націлений на поліпшення ефективності та результативності державних інвестицій. Цей параметр вимагає, щоб уряди на центральному рівні розглядали результати оцінки великих інвестиційних проектів перед їх включенням до проекту бюджету, що направляється органам законодавчої влади. Також потрібно, щоб уряди публікували і дотримувалися стандартних критеріїв щодо вибору проектів. Термін "стандартні критерії" означає набір офіційних процедур, затверджених урядом, який використовується для кожного проекту або групи взаємопов'язаних проектів, що володіють загальними характеристиками, як самими установами, так і на рівні всього центрального уряду.

Параметр 11.3 оцінює те, чи включає бюджетна документація середньострокові оцінки вартості інвестиційних проектів з урахуванням повного терміну їх експлуатації, а також те, чи повністю інтегровані процеси підготовки та розгляду капітальних і поточних видатків бюджету. Належне управління бюджетом вимагає підготовки повних перспективних оцінок капітальних та поточних видатків бюджету за весь життєвий цикл інвестицій. Оцінки поточних витрат на подальшу експлуатацію об'єктів необхідно для планування та включення їх до бюджетів наступних періодів. Від якості фінансового аналізу інвестиційних проектів залежить ефективність управління бюджетом і грошовими потоками, а також результати аналізу витрат і вигод по проекту.

Параметр 11.4 оцінює наявність ефективної системи моніторингу та звітності щодо проектів, необхідної для забезпечення оптимального співвідношення ціни та якості, а також дотримання вимог фінансового контролю та управління закупівлями. У системі моніторингу має вестись облік як ходу фізичної реалізації проекту, так і його фінансування, включаючи оцінки поточних робіт. Система також повинна дозволити формувати періодичні звіти з метою моніторингу. Система моніторингу має охоплювати проекти з моменту їх затвердження та протягом терміну їх реалізації. Така система має забезпечувати можливість відстежувати зв'язок між платежами постачальникам та фізичним прогресом проекту. У системі також має бути можливість визначати відхилення від планів та необхідні заходи реагування на них.

Окремі питання, що стосуються управління державними інвестиціями, не розглядаються в даному показнику в явному вигляді, проте вони оцінюються іншими показниками:³ (а) проблема відповідності інвестиційних проектів цілям національної чи галузевої політики розглядається у показнику PI-16; (б) якість процесу закупівель, наприклад, ступінь, в якому розробляється надійний та повний план закупівель, охоплюється показником PI-24; (с) питання управління активами, включаючи реєстр активів, що підтримується в хорошому стані, що містить точну інформацію, розглядається у показнику PI-12.

³ На практиці існує безліч факторів, пов'язаних з особливостями державного сектору в цілому, які можуть впливати на реалізацію проектів. Вони включають потенціал для реалізації проекту, управління сукупними витратами проекту (яке ґрунтується на системі обліку, що дає інформацію для звітності про вартість проекту), порядок експлуатації об'єкта, а також правила і процедури подальшої оцінки реалізації проекту.

Опис

Даний показник оцінює процес управління та моніторингу державних активів, а також прозорість їх вибиття. Він включає три параметри і використовує метод M2 (УС) для агрегування балів параметрів.

Параметри та розрахунок балів

Оцінка	Мінімальні вимоги
12.1. Моніторинг фінансових активів	
У	
А	Уряд веде облік своїх вкладень <i>завсім</i> категоріям фінансових активів, які визнаються за їх справедливою або ринковою вартістю відповідно до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Інформація про стан портфеля фінансових активів публікується щорічно.
У	Уряд веде облік своїх вкладень за основними категоріями фінансових активів, які визнаються за вартістю на дату їх придбання або справедливою вартістю. Інформація про стан портфеля основних категорій фінансових активів публікується щорічно.
С	Уряд веде облік своїх вкладень за основними категоріями фінансових активів. ^ефективність менше необхідної для балу 'С'.
12.2. Моніторинг нефінансових активів	
А	Уряд веде реєстр основних засобів, земельних ділянок та (де застосовно) надр, що перебувають у його володінні, включаючи інформацію про їх використання та термін служби, що публікується щорічно.
У	Уряд веде реєстр основних засобів, що перебувають у його володінні, включаючи інформацію про їх використання та термін служби, що публікується. Реєстр земельних ділянок та (де застосовно) надр також ведеться.
С	Уряд веде реєстр основних засобів, що у його володінні, і збирає часткову інформацію про їх використання та термін служби. ^ефективність менше необхідної для балу 'С'.
12.3. Прозорість вилучення активів	
А	Процедури та правила передачі або отримання фінансових і нефінансових активів установ, включаючи інформацію, необхідну надання органам законодавчої влади у порядку інформування чи отримання схвалення. Інформація про передачу та вилучення активів включається до бюджетної документації, фінансування або інших звітів.
У	Процедури та правила передачі або отримання нефінансових активів встановлення. Інформація про передачу та в'яття включається до бюджетної документації, фінансування або інших звітів.
С	Процедури та правила передачі або отримання нефінансових активів встановлення. Часткова інформація про передачу та вбиття включається до бюджетної документації, фінансування або інших звітів. ^ефективність менше необхідної для балу 'С'.
Охоплення	
Параметр 12.1: ЦП.	
Параметр 12.2: ВСП.	
Параметр 12.3: Для фінансових активів – ЦП, для нефінансових активів – БЦП.	
Період для оцінки	
Останній завершений фінансовий рік.	

Посібник з оцінки

Активи є ресурсами, контрольованими установами уряду в результаті минулих коштів, що ведуть до очікуваного отримання економічних заходів. Активи класифікуються відповідно до СДФ 2014 та інших класифікацій на фінансові та нефінансові. Фінансові активи приймають різноманітні форми і включають кошти, цінні папери, позику і дебіторську заборгованість, що перебувають у власності уряду. До їх складу можуть входити міжнародні резерви та довгострокові фонди, такі як фонди національного добробуту та участь у капіталі контрольованих державою та приватних підприємств. Важливо, щоб у держави була система управління, моніторингу та звітності щодо фінансових активів, що включає, за необхідності, надійну систему управління ризиками, а також відповідні механізми управління та забезпечення прозорості.

Любше ^кономічні активи, що не є фінансовими, класифікуються як нефінансові активи. Визначення вартості нефінансових активів та їх економічного потенціалу важливе для багатьох процесів УДФ, включаючи оцінку фінансового стану уряду, визначення необхідності в майбутніх капітальних інвестиціях, максимізацію віддачі від інвестованих коштів та забезпечення ефективного використання ресурсів.

Нефінансові активи можуть створюватися в результаті виробничого процесу, можуть з'являтися природним чином, або можуть бути результатами діяльності суспільства. Нефінансові активи загально забезпечують отримання вчасно або при їх використанні у виробництві товарів, послуг, або у формі доходів від власності. Найбільш цінніші нефінансові активи в багатьох країнах — це корисніші копалини, такі як нафта, газ, алмази, дорогоцінні або промислові метали. Список категорій нефінансових активів наведено в Таблиці 3 нижче і їм необхідно керуватися при оцінці параметра 12.2. В оцінці повинні чітко вказуватися категорії, що розглядаються для даного показника, а також причини виключення будь-яких з них. Також необхідно пояснити, які механізми використовувалися для збору даних. Крім того, опис даного показника повинен містити коментар про повноту даних, включених до таблиці, та інформацію про органи, які володіють або керують активами.

ТАБЛИЦЯ 3: Категорії нефінансових активів

Категорії	Підкатегорії	Збір інформації	Коментарі
Основні фонди	Будівлі та споруди		
	Машина та обладнання		
	Інші основні фонди		
Запаси	-		
Цінності	-		
Невироби активів	Земля		
	Мінеральні та ^нергетичні ресурси		
	Інші природні активи		
	Нематеріальні невироби активні		

Примітка: Категорії в таблиці засновані на СДФ 2014, проте можуть використовуватися інші категорії, які застосовують уряд. Параметр 12.1 оцінює характер моніторингу фінансових активів, який є важливим елементом управління бюджетно-податковою сферою з точки зору ідентифікації та ефективного управління зовнішніми фінансовими факторами та ризиками. Термін "ефективність" в критерії оцінки означає віддачу на вкладений капітал, яка може набувати вигляду дивідендів, відсотків, збільшення або зменшення вартості капіталу, а не будь-якого конкретного цільового показника.

Параметр 12.2 оцінює характеристики моніторингу нефінансових активів лише на рівні БЦП. Звітність про нефінансові активи має містити відомості про активи та їх використання. Базовою вимогою є ведення реєстру основних фондів; Реєстр, що підтримується в актуальному стані, дозволяють уряду більш ефективно використовувати такі активи, як інфраструктура, а також планувати і обслуговувати свої програми інвестицій. Ведення реєстру надр необхідне лише якщо величина таких активів, що є у власності БЦП, є досить значною порівняно з сукупними активами БЦП. За наявності у державних корпорацій значних нефінансових активів відомості про те повинні вказуватися в текстовій частині опису даного параметра. Для цього параметра не потрібна оцінка вартості нефінансових активів.

Параметр 12.3 оцінює, чи встановлено у законодавстві, нормативних чи інших затверджених документах процедури передачі та вибивання активів. Цей параметр також розглядає, чи розкривається інформація про передачу та вибиття активів органам законодавчої влади чи громадськості. Передача активів включає передачу прав їх використання у разі, якщо право власності залишається в уряді.

Визначення

Визначення термінів, що відносяться до активів, що використовуються для цього показника, ґрунтуються на Керівництві СДФ 2014.

Опис

Даний показник оцінює управління внутрішньою та зовнішньою заборгованістю та гарантіями. Він спрямований на визначення того, чи використовуються належні практики, записи та засоби контролю для забезпечення ефективного та результативного порядку управління заборгованістю. Він включає три параметри та використовує метод M2 (УС) для агрегування балів параметрів.

Параметри та розрахунок балів

Оцінка	Мінімальні вимоги
13.1.	Облік та звітність щодо боргу та гарантій
А	Дані обліку внутрішнього, зовнішнього та гарантованого боргу є точними, актуальними, оновлюються та щомісяця проходять звірку. Вичерпна управлінська та статистична звітність, що включає інформацію про обслуговування боргу, його величину та операції, готується як мінімум щокварталу.
У	Дані обліку внутрішнього, зовнішнього та гарантованого боргу є точними, актуальними та оновлюються щокварталу. <i>Максимальна кількість</i> інформації щокварталу проходить звірку. Вичерпна управлінська та статистична звітність, що включає інформацію про обслуговування боргу, його величину та операції, готується як мінімум щорічно.
С	Дані обліку внутрішнього, зовнішнього та гарантованого боргу оновлюються щорічно. Звірки проводяться щороку. У разі, якщо в результаті звірки виявляється, що повинна бути заповнена додаткова інформація, це документується в облікових записах.
й	^ефективність менше необхідної для балу 'С'.
13.2.	Затвердження боргу та гарантій
А	Відповідно до законодавства повноваження на залучення запозичень, випуск боргових зобов'язань, видачу від імені центрального уряду гарантій по позиках надання одному органу, наділеному функціями управління боргом. Документування політики та процедури містять вказівки щодо здійснення запозичень, випуску нових боргових зобов'язань, проведенню пов'язаних з боргом операцій, видачі гарантій з позик і моніторингу операцій з управління боргом одним органом, наділенням функцій з управління боргом. Щорічні запозичення повинні затверджуватись урядом або органом законодавчої влади.
У	Відповідно до законодавства повноваження на залучення запозичень, випуск боргових зобов'язань, видачу від імені центрального уряду гарантій щодо позик надання відповідним органам, зазначеним у законодавстві. Документування політики та процедури містять вказівки щодо здійснення запозичень, проведення пов'язаних з боргом операцій та дачі гарантій по позиках одним або декількома органами. Звітність по цих операціях надається одному органу, який здійснює їх моніторинг. Щорічні запозичення повинні затверджуватись урядом або органом законодавчої влади.
С	Відповідно до законодавства повноваження на залучення запозичень, випуск боргових зобов'язань, видачу від імені центрального уряду гарантій щодо позик надання відповідним органам, зазначеним у законодавстві. Документування політики та процедури містять вказівки щодо здійснення запозичень, проведення пов'язаних з боргом операцій та дачі гарантій по позиках одним або декількома органами. Звітність по цих операціях надається одному органу, який здійснює їх моніторинг.
й	^ефективність менше необхідної для балу 'С'.
13.3.	Стратегія управління боргом
А	Поточна середньострокова стратегія управління боргом, що охоплює поточний державний борг та його прогноз на період щонайменше трьох років, публікується. Стратегія включає цільові діапазони таких параметрів, як відсоткові ставки, рефінансування та валютні ризики. Органам законодавчої влади надаємо щорічну звітність про виконання цілей управління боргом. Щорічний план уряду щодо здійснення запозичень узгоджується із затвердженою стратегією.
У	Поточна середньострокова стратегія управління боргом, що охоплює поточний державний борг і його прогноз на період щонайменше трьох років, публікується. Стратегія включає цільові діапазони таких параметрів, як відсоткові ставки, рефінансування та валютні ризики.
С	Поточна середньострокова стратегія управління боргом, що охоплює поточний державний борг та його прогноз, публікується. У стратегії як мінімум позначаються бажані орієнтири таких показників ризику, як відсоткові ставки, рефінансування та валютні ризики.
й	^ефективність менше необхідної для балу 'С'.
Параметр 13.3: ЦП, крім федеративних держав.	
Період для оцінки	
Параметр 13.1: На момент оцінки.	
Параметр 13.2: Останній завершений фінансовий рік.	
Параметр 13.3: На момент оцінки з посиланням на останні три завершені фінансові роки.	
Посібник з оцінки	
Ситуації, при яких держави не здатні здійснювати моніторинг фінансових зобов'язань, пов'язаних з внутрішнім, зовнішнім або гарантованим боргом або простроченою заборгованістю за видатками бюджету, включаючи заробітну плату, можуть призводити до надмірно високої вартості обслуговування боргу та погіршувати їх можливості послуг. У контексті цього показника під терміном "борг" розуміється як внутрішній, так і зовнішній борг центрального уряду. Моніторинг заборгованості місцевих органів влади та державних корпорацій розглядається у показнику PI-10: Звітність про ризики податково-бюджетного характеру.	
Параметр 13.1 оцінює надійність та повноту обліку та звітності про зовнішній, внутрішній та гарантований борг. Для забезпечення надійності даних та ефективного управління ними (включаючи точне планування видатків бюджету на обслуговування боргу, своєчасне здійснення платежів з обслуговування боргу та забезпечення його рефінансування) критично важливим є наявність системи регулярного моніторингу та звітності за основними параметрами боргового портфеля. Регулярна звітність дозволяє уряду здійснювати моніторинг впровадження стратегії управління заборгованістю та компенсувати будь-які відхилення, що виникають.	
Параметр 13.2 оцінює механізми затвердження та контролю залучення запозичень та видачі гарантій центральним урядом, які є критично важливими для досягнення належної ефективності управління боргом.	
До таких механізмів належать затвердження позик та гарантій органами державного управління відповідно до належних та прозорих критеріїв, встановлених законодавством. Крім того, документовані політики та процедури повинні містити вказівки щодо здійснення операцій, пов'язаних з боргом. В описовій частині даного параметра повинна бути представлена фактична інформація про дотримання вимог законодавства та процедур, а також інформація про те, наскільки рішення про залучення запозичень та видачу гарантій за позиками відповідають стратегії управління боргом, що оцінюється параметром 13.3. Моніторинг зобов'язань, що виникають у зв'язку з видачі гарантій, оцінюється при розгляді ризиків бюджетно-податкового характеру у показнику PI-10.	
Параметр 13.3 оцінює наявність в уряді стратегії управління державним боргом (СУГД), що передбачає довгострокові цілі залучення	

запозичень, що враховують результати серйозного аналізу компромісу між вартістю та ризиками. Подібна СУГД повинна охоплювати як мінімум середньостроковий період (від трьох до п'яти років) і повинна включати опис складу поточного боргового портфеля та його зміну з часом. СУГД має враховувати, як піддаються контролю ринкові ризики (зокрема, відсоткові ставки, обмінний курс, ризики рефінансування/продовження), так і ситуацію з управлінням боргом у майбутньому з урахуванням бюджетно-податкових прогнозів та прогнозів боргу. Так, наприклад, ці фактори можуть ґрунтуватися на бюджетно-податковій стратегії, що оцінюється показником PI-15, а також на припущеннях та обмеженнях, що стосуються формування портфеля. Важливо те, що СУГД повинна містити стратегічні цілі, що стосуються визначення планового спрямування роботи або кількісні орієнтири, задані для основних показників ризику.

СУГД має відображати поточну ситуацію із боргом; її необхідно періодично переглядати (бажано щорічно) як частину процесу складання бюджету. СУГД повинна бути доступна для громадськості.

